

18.04.2023

§ 28. Національна безпека України

Урок основ здоров'я

9-А клас

Вчитель: Андрєєва Ж.В.

Мета уроку:

- ☐ ознайомитися із засадами національної безпеки України;
- ☐ дізнатися про сфери національної безпеки;
- ☐ проаналізувати основні загрози національній безпеці України.

Засади національної безпеки України

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
19 ЧЕРВНЯ 2003 РОКУ
УХВАЛИЛА ЗАКОН УКРАЇНИ
«ПРО ОСНОВИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ».**

**ЗГІДНО З ЦИМ
ДОКУМЕНТОМ**

**ДЕРЖАВА — її конституційний
лад, суверенітет, територіальна
цілісність і недоторканність
кордонів.**

**ОБ'ЄКТАМИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
БЕЗПЕКИ Є:**

**СУСПІЛЬСТВО
— його духовні
та матеріальні
цінності;**

**ГРОМАДЯНИ
— їхні права і
свободи;**

Засади національної безпеки України

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА — ЦЕ СТАН ЗАХИЩЕНОСТІ ЖИТТЄВО ВАЖЛИВИХ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИСТОСТІ, СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ.

Засади національної безпеки України

ПРІОРИТЕТАМИ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ Є:

ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА
ЗМІЦНЕННЯ НАУКОВО-
ТЕХНІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ;

ІНТЕГРУВАННЯ В
ЄВРОПЕЙСКУ І СВІТОВУ
СПІЛЬНОТУ.

НАЛАГОДЖЕННЯ
ВІДНОСИН З УСІМА
ДЕРЖАВАМИ;

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ
НАЦІЇ, А ТАКОЖ
САМОБУТНОСТІ ГРОМАДЯН
УСІХ
НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ, ЩО
СТАНОВЛЯТЬ
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД;

ГАРАНТУВАННЯ
КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І
СВОБОД ЛЮДИНИ І
ГРОМАДЯНИНА;

ЗМІЦНЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ,
ЙОГО
ФІЗИЧНОГО І
МОРАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я;

РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА, ЙОГО
ДЕМОКРАТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ;

ЗАХИСТ ДЕРЖАВНОГО
СУВЕРЕНІТЕТУ І
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ;

ДОСЯГНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЗЛАГОДИ І СТАБІЛЬНОСТІ;

СТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНО
ОРІЄНТОВАНОЇ РИНКОВОЇ
ЕКОНОМІКИ;

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНО
БЕЗПЕЧНИХ УМОВ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ГРОМА-
ДЯН І СУСПІЛЬСТВА;

Сфери національної безпеки

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

— це здатність держави задовольняти потреби суспільства у необхідних товарах та послугах і створювати умови для сталого розвитку економіки в майбутньому. Нині економічній безпеці України загрожують застарілі технології, корупція, економічні злочини, низька ефективність державного управління економікою, значні диспропорції в розвитку регіонів, політична нестабільність і недостатні обсяги інвестицій. Великих економічних втрат Україна зазнала внаслідок агресії Російської Федерації та її втручання у всі сфери життя.

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА

Рівень продовольчої безпеки впливає на рівень соціального, політичного та економічного спокою в державі. Забезпеченість продуктами харчування залежить від багатьох чинників. На деякі з них люди не можуть вплинути (наприклад, погодні умови — повені, посухи).

Для запобігання продовольчим кризам створюються національні резерви стратегічних продуктів — зерна, цукру, м'яса тощо.

ВОЄННА БЕЗПЕКА

— Сучасна Україна потребує компактної, мобільної, добре підготовленої армії, здатної забезпечити обороноздатність держави в умовах агресії Російської Федерації.

З огляду на це відбувається процес реформування Збройних сил України відповідно до стандартів НАТО. Важливою складовою цієї реформи є запровадження контрактної служби в армії. Проходження військової служби у добровільному порядку (за контрактом) або за призовом здійснюється громадянами України, яким на момент призову виповнилося 18 років. Іноземці та особи без громадянства можуть проходити військову службу тільки за контрактом.

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА

Екологічна безпека — напрям національної безпеки, що характеризується здатністю держави забезпечити сталий розвиток суспільства. Екологічна ситуація в Україні — одна з найбільш неблагополучних у світі і щодо освоєності території, і за показниками забруднення довкілля. Забруднення довкілля негативно впливає на стан здоров'я людей. Зростає захворюваність, зменшується потенціал трудових ресурсів, знижується продуктивність праці. Нейтралізація екологічних загроз потребує величезних ресурсів.

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

У будь-якому суспільстві існують такі важливі явища, як інформаційне поле і громадська думка. Масштаби інформаційних впливів і швидкість формування громадської думки увесь час зростають. Наявність глобального інформаційного простору — дуже позитивне явище, що сприяє взаємному збагаченню культур, посиленню зв'язків між народами та окремими людьми. Водночас це уможливляє інформаційну експансію інших держав, що становить реальну загрозу національній безпеці. Інформаційні війни є ознакою нашого часу, стають дієвою альтернативою навіть збройним конфліктам. Адже нерідко за допомогою інформаційного пресингу можна сформувати бажану громадську думку й у такий спосіб вплинути на політичну ситуацію в іншій країні.

За допомогою інформації, наведеної на с. 199–201, назвіть основні загрози національній безпеці України. Наведіть конкретні приклади.

Загрози національній безпеці України

У політичній сфері:

- посягання на конституційний лад і державний суверенітет України;
- втручання у внутрішні справи України з боку інших держав;
- наявність сепаратистських тенденцій в окремих регіонах та у певних політичних сил в Україні;
- масові порушення прав громадян в Україні та за її межами;
- загострення міжетнічних і міжконфесійних відносин;
- порушення принципу розподілу влади;
- поширення корупції в органах державної влади;
- невиконання чи неналежне виконання законних рішень органів державної влади та місцевого самоврядування;
- відсутність ефективних механізмів забезпечення законності, правопорядку, боротьби зі злочинністю, особливо з її організованими формами, та тероризмом;
- прояви сепаратизму.

За допомогою інформації, наведеної на с. 199–201, назвіть основні загрози національній безпеці України. Наведіть конкретні приклади.

Загрози національній безпеці України

В економічній сфері:

- істотне скорочення внутрішнього валового продукту;
- неефективність системи державного регулювання економічних відносин;
- нестабільність у правовому регулюванні відносин у сфері економіки;
- наявність структурних диспропорцій, монополізму виробників, перепон становленню ринкових відносин;
- нерозв'язаність проблеми ресурсної, фінансової та технологічної залежності національної економіки від інших країн;
- неконтрольований вплив за межі України інтелектуальних, матеріальних і фінансових ресурсів;
- криміналізація суспільства, діяльність тіньових структур.

За допомогою інформації, наведеної на с. 199–201, назвіть основні загрози національній безпеці України. Наведіть конкретні приклади.

Загрози національній безпеці України

У соціальній сфері:

- низький рівень життя та соціальної захищеності значних верств населення;
- неефективність державної політики щодо подолання бідності;
- зниження можливостей здобуття якісної освіти представниками бідних прошарків суспільства;
- зниження рівня здоров'я населення, незадовільний стан системи його охорони;
- тенденції моральної та духовної деградації в суспільстві;
- неконтрольовані міграційні процеси в країні.

За допомогою інформації, наведеної на с. 199–201, назвіть основні загрози національній безпеці України. Наведіть конкретні приклади.

Загрози національній безпеці України

У воєнній сфері:

- посягання на державний суверенітет України та її територіальну цілісність;
- нарощування поблизу кордонів України угруповань військ та озброєнь, які порушують співвідношення сил, що склалося;
- військово-політична нестабільність, конфлікти в сусідніх країнах;
- можливість застосування ядерної зброї та інших видів зброї масового ураження проти України;
- зниження рівня боєздатності Збройних сил держави;
- політизація силових структур держави;
- створення та функціонування незаконних збройних формувань.

За допомогою інформації, наведеної на с. 199–201, назвіть основні загрози національній безпеці України. Наведіть конкретні приклади.

Загрози національній безпеці України

В екологічній сфері:

- значне антропогенне порушення і техногенна перевантаженість території України, негативні екологічні наслідки Чорнобильської катастрофи;
- неефективне використання природних ресурсів, широкомасштабне застосування екологічно шкідливих і недосконалих технологій;
- неконтрольоване ввезення в Україну екологічно небезпечних технологій, речовин і матеріалів;
- негативні екологічні наслідки оборонної і військової діяльності, що особливо відчутно в зоні антитерористичної операції на неконтрольованих Україною територіях.

У зв'язку з агресією Російської Федерації та окупацією частини території України Рада національної безпеки і оборони України у травні 2015 року схвалила Стратегію національної безпеки і оборони.

Стратегія національної безпеки України розрахована на термін до 2020 року. Основними її цілями є:

- мінімізація загроз державному суверенітету та створення умов для відновлення територіальної цілісності України у межах міжнародно визнаного державного кордону;
- відновлення мирного розвитку Української держави;
- набуття нової якості економічного й гуманітарного розвитку, забезпечення інтеграції України до Євросоюзу та її майбутнього як демократичної, правової, соціальної держави.

Стратегія відносить до основних загроз національній безпеці:

- агресивну політику Російської Федерації;
- неефективність системи забезпечення національної безпеки України;
- корупцію та неефективну систему державного управління;
- економічну кризу, виснаження фінансових ресурсів держави, зниження рівня життя населення;
- загрози енергетичній, інформаційній, екологічній і техногенній безпеці.

Національна безпека — це стан захищеності життєво важливих інтересів особистості, суспільства і держави.

Пріоритетними національними інтересами України є створення громадянського суспільства, забезпечення прав і свобод людини, досягнення національної злагоди і стабільності, зміцнення Збройних сил України, повернення окупованих територій, забезпечення державного суверенітету, налагодження відносин з усіма державами, інтегрування в європейську і світову спільноти тощо.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1.Опрацювати § 28. Національна безпека України (Основи здоров'я. 9 клас. Бех);

---

2. Робота у зошиті: запишіть хто є об'єктами національної безпеки, її пріорітети та її принципи;

3. Виконати тест за посиланням:

<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=8763063>

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу -
zhannaandreeva95@ukr.net